

פארק הקישון בחיפה | צילום: ורהפטיג ונציאן

ריאה ירוקה במטרופולין חיפה

רשות נחל הקישון ממשיכה בפעולות מקיפות לשיקום הנחל ולהקמת פארק אקולוגי רחב ממדים, שימשם ריאה ירוקה בלב מטרופולין חיפה // דניאל דותן

ממלאים אחר החלטות הועדה. לא־חרונה, עברה התכנית שלבים נוספים בדרך לאישורה במסודות התכנון הארציים: הולחו"ף (הועדה לשימירת הסביבה החופית) והולנת"ע (ועדת משנה לנושאי תכנון עקרוני של המועצה הארצית לתכנון ובנייה) אישרו את התכנית. אנחנו נמשיך לפעול במקביל להשגת המימון הדרוש להקמת הפארק לרווחת הציבור הנאמד ב- 265 מיליון ש"ח.

14 ראשי רשויות מאזור חיפה תמכו גם הם בתכנית והתמוז על מכתב שהופנה לשר להגנת הסביבה ולשר האוצר, בו הם קראו לשרים לפעול מול כל הגורמים הרלוונטיים לסייע במימוש הקמתו של הפארק. הנחל עובר תהליכי ניקוי. אישרנו את תכנית המים והקישון הוא הנחל הראשון שמקבל הקצאת מים במסגרת זכות הטבע למים. במקביל יש תהליך של פיקוח מתמיד ואכיפה על התעשייה המזרימה קולחים לנחל, ואנו רואים שיפור משמעותי במדדים ובאיכות המים. בימים אלו אנו בוחנים עם המשרד להגנת הסביבה, אפשרות לתקן שיט ודיג ספורטיבי בנחל.

אנו סבורים כי בהקמת הפארק ייעשה תיקון עוול היסטורי גם לדור רות הבאים גם לתושבי חיפה יהיה פארק שנשען על ציר מים כפי שנהגים תושבי המרכז.

בגדה הצפונית של הנחל, יוקם צה שטח לפעילויות פנאי ונופש שיספקו פעילות אטרקטיבית לכלל האוכלוסייה - משפחות עם ילדים שיוכלו ליהנות ממתקנים ומשלל האטרקציות במתחם, צעירים ומבוגרים העוסקים בפעילויות ספורט ימי, שייט בנחל וכמובן גם לנוח על המדשאות בין העצים ולטייל בשבי"ל להליכה הייעודיים.

מדוע חשובה הפרדה למתחמים בין שני גדות הנחל?

"אם נפתח את שתי גדות הנחל כאותה מידה לא יהיה מקום לטבע, לכן אנו שומרים את הגדה הדרומית כמופע טבעי ככל האפשר. כל אזור מפרץ חיפה היה פעם אזור ביצתי - נוף מלחה, ואנו למעשה משחזרים אותו. בעבר פרחו כאן מרבדי נרקיסיים שנעלמו לפני שנים, בד בבד עם הפיתוח הנמלי באזור. להפתעתנו, בחורף האחרון נחשפנו לראשונה מזה עשרים שנה לפריחה של אלפי נרקיסים מדהימים ביופיים. אלו חלקן של מתנות הטבע שנרצה להגיש לתושבים, תוך מינימום פגיעה ושמירה על המשך קיומם."

אילו שלבים נוספים עברתם במסגרת אישור התכנית?

"התכנית אושרה להפקדה בתנאים ע"י הועדה המחוזית לתכנון ובנייה בחיפה ביוני 2016 ואנחנו

שימור מתנות הטבע הייחודיות במרחב הקישון. זאת בהמשך לתכנית ראש הממשלה לרשת פארקים מטרופולינים במדינה: פארק נחל באר-שבע בדרום ופארק אריאל שרון במרכז. פארק מורד נחל קרי שון ייקבע את זכות הציבור למרחב ירוק פתוח משמעותי ורציף לאורך ציר מים ייחודי, באזור שרובו ככולו מיועד לפיתוח תעשייתי ונמלי".

היכן יוקם הפארק?

"פארק מורד הנחל ישתרע בתחומה המוניציפאלי של עיריית חיפה משני צדי ערוץ נחל הקישון, מכביש 22 במזרח ועד שפך הנחל לים במערב. סה"כ שטח התכנית הינו כ-1,565 דונם, מתוכם כ-1,000 דונם הם שטח הפארק (הכולל את שטח הנחל, דרכים, חניות וכיו"ב).

על פי התכנית, המרחב שמדרום לתוואי הנחל יישמר כמופע הטבעי. באזור זה תתאפשר קיומה של מערכת אקולוגית לחה שלא תופר על ידי פעולות פיתוח מעשה ידי אדם, לרבות שחזור נוף המלחה ההיסטורי (האפנדיקס) ונוף הביצות שאפיין את מפרץ חיפה בעבר. יתאפשרו טיולים רגליים בלבד, והמטיילים ייהנו ממסותרי מצפור לצפייה בציפורים, שבילי הליכה צפים ומתווה טבעי המייצג את הערך האקולוגי במקום.

פארק אקולוגי ירוק ורחב ממדים יבנה בלב מטרופולין חיפה וישמש בית גידול לעשרות מיני ציפורים, עופות מים, דגים וצבים רכים. בפארק יפותחו אטרקציות תיירותיות ויוקם מרכז פנאי ונופש שיציע שלל פעילויות בחיק הטבע, שייט וספורט ימי.

להקמתו של פארק מורד הקישון אחראית רשות נחל הקישון, שמבצעת בימים אלו פעולות אינטנסיביות מקיפות לשיקום הנחל וגדותיו ולקידום אישורי הבניה.

שרון נסים, מנכ"לית רשות נחל הקישון, אומרת: "הנחל עבר ועדיין עובר תהליך שיקום מאסיבי ומנחל חסר חיים הפך לנחל חי, בו מתקיימת מערכת אקולוגית מגוונת וייחודית. כיום הנחל מהווה בית גידול לעשרות מיני ציפורים ובעלי חיים ומאות מיני צומח, רבים מהם נדירים."

רשות נחל הקישון הוקמה בשנת 1994 ע"י המשרד להגנת הסביבה, כתאגיד סטטוטורי, שמטרתו לשקם את נחל קישון ויובליו, נחל גדורה ומורד נחל ציפורי ולהשיבם לציבור ולרווחתו. הרשות פיתחה בשיתוף הרשויות וגופים נוספים לגדות הנחל לים קישון וגדורה פארקים, שבילים ומסלולי אופניים.

"המטרה שלנו היא לספק לתושבי הצפון פארק פנאי ונופש, לצד